

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Wabash Street, Chicago, Ill. 60608
Market 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, March 10, 1983

Nr. 48

HELMUT KOHL PALIEKA TA PATI KABINETA

Sekretorius prašo 110 milijonų dol. Salvadorui reikalingiems ginklams

PREZIDENTAS YRA PASIRYŽES DUOTI SALVADORO KARIAMS VISUS REIKALINGUS GINKLUS

WASHINGTON, D.C. — Sekretorius Caspar W. Weinberger pranešė Kongreso Komitetui, kad Salvadorui reikia duoti ginklų ne už 60 milijonų dolerių, bet už 110 milijonų. Jis tvirtino, kad Salvadoro kariai yra pasiryžę ginti savo kraštą nuo įsivertėlių. Reikia duoti jiems gerus ginklus ir pakankamai jų, tai jie pajėgs atstatyti taiką savaime krašte.

Jeigu neduosime ginklų, tai Salvadoras taps įsibrovėlių vergu. Be ginklų jie nepajėgs pasipriešinti gerai ginkluotiems daliniams. Sovietų Sąjunga siūnia ginklus ir savanorių būrius kovoti prieš silpnai ginkluotus salvadoriečius. Jeigu JAV duos ginklų, tai salvadoriečiai pajėgs atstatyti taiką savaime krašte.

CARTERIS SKRENDĖ Į ARABŲ VALSTYBES

JERUZALĖ, Izraelis. — Buves JAV prezidentas Jimmy Carter antradienį atskrido į Jeruzalę ir gana ilgai kalbėjosi su premjeru Menachem Beginiu. Carteris papasakojo, kodėl Egiptis jis kalbėjosi su ten esančiais vadais. Jis papasakojo palestiniečių nuotaikas. Pasirodė, kad dabar jie yra linkę beveik be galo. Jie yra pasiryžę pripažinti Izraelį ir nori siekti taikos.

Kartu su buvusiu prezidentu į Jeruzalę atskrido ir jo žmona Rosalynn. Beginis priėmė abu noriai išklause buv. prezidentą. Jimmy Carteris iš Jeruzalės rengiasi skristi į Jordaniją, Siriją ir Saudi Arabiją. Jis planuoja susitikti ir pasikalbėti su esančiais palestiniečiais. Carteris yra įsitikinęs, kad dabartinis laikotarpis yra pats geriausias siekti taikos Artimuose Rytuose. Manoma, kad prez. Reaganas prašė buvusį prezidentą paveikti Izraelį ir arabus.

Britų Columbia antradienį sveikino į Victoria uostą atplaukusią britų karalienę Elžbietą II.

SUSTABDYS KOVAS DEŠINIAME KRANTE

JERUZALĖ, Izraelis. — Praeitą savaitę Izraelio gynybos ministras Mošė Arens aplankė Beirutą bei kitas Libano vietas ir dešinįjį Jordano upės krantą, kur paskutiniu metu vyko kruvini susirėmimai tarp vietos gyventojų ir Izraelio karių.

Antradienio popietę Izraelio gynybos ministras pasakė pirmą savo kalbą Izraelio parlamentui. Ministras Arens papasakojo apie vykstančius kruvinius susirėmimus. Ministras Arens įsakė kariams vengti kraujo praliejimo, o gyventojams patarė turėti kantrybę, kol šie klausimai bus išspręsti taikos pasitarimuose. Jis išaiškino jiems, kad Izraelio kariai yra įpareigoti siekti taikos. Jau neturimas nepivalo karių provokuoti, nes jie turi įsakymą tvarką palaikyti.

Arens kalba parlamentui padarė gerą ir raminantį įspūdį. Gen. Sarunas ir pats premjeras Beginas kalbėdavo visą kitą dieną.

KASYKLOJE ŽUVO 96 TURKAI

ANKARA, Turkija. — Vakarių buvo pranešta, kad Armucuk kasykloje įvyko didelis sprogdimas, kurio metu žuvo 96 anglikas. Antradienį buvo pranešta, kad nelaimės metu žuvo 64 anglikas, bet po to buvo rastas didokas lavonų skaičius. Iš viso žuvo 96, o 231 pavėjo ištraukti dar gyvai.

Armucuk kasykla yra visai netoli nuo Ergeli miestelio, esančio 40 mylių atstumu nuo Juodosios jūros.

Sprogdimas įvyko 1,300 pėdų gilumoje. Manoma, kad pro anglis prasiveržė didokas kiekis dujų, kurios užsidegė ir sprogo. Zongiddaho provincijos gubernatorius tvirtino, kad po pirmo sprogdimo pasigirdo antrasis, ne toks stiprus, bet visa apylinkė sudrebėjo.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą minint Atstovų Rūmuose Vašingtone vasario 17 dieną. Iš kairės: Atstovų Rūmų kapelionas kun. James D. Ford, Atstovų Rūmų pirmininko pavaduotojas James Wright, maža už Lietuvą kalbėjęs kun. Antanas Zakarasuskas ir minėjimą globojęs kongr. Frank Annunzio.

AMERIKOS SPECIALISTAI APMOKYS SAUDI ARABIJĄ VARTOTI TANKUS

PREZ. REAGANAS YRĀ PASIRYŽES PARDUOTI SAUDI ARABIJAI DYKUMOMS TINKAMUS TANKUS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas įsakė JAV kariuomenės vadovybei apmokyti Saudi Arabijos karius šoferius, kaip vartoti dykumoms ir pakraščiams ginti tinkamus tankus.

Prez. Reaganas yra pasiryžęs parduoti Saudi Arabijai M-1 Abrams ir M-2 Bradley tankus. Vieni specialiai pastatyti pakraščiams ginti, o antrieji tinkami dykumų kovai.

Nepasakyta, kiek tankų Saudi Arabija galės įsigyti Amerikoje, bet žinoma, kad ji gaus reikalingą kiekį. Arabai turi pakankamai dolerių, kad galėtų užmokėti už didoką jų skaičių.

Iki šio metu Saudi Arabija negalvojo ginti savo žemių, bet pastaruju metu padėtis rajone žymiai pasikeitė. Dabar ji gavo radarinius lėktuvus ir jau rūpinasi tankais.

MONDALE AISKINASI JUODAODŽIAMS

ATLANTA, Ga. — Kodėl tamsatai Chicagoje patarė balsuoti už Richard M. Daley, o ne už juodaodį Harold Washington? — paklausė demokratų partijos kandidata prezidento pareigoms.

Walter Mondel antradienį dalyvavo 40 juodaodžių veikėjų susirinkime, aiškindamas jiems, kodėl jis pasisakė už Richard M. Daley. Būk, jis iš anksto buvo pažadėjęs paramti Daley kandidatūrai, kada dar nebuvo žinoma, kad H. Washingtonas kandidatuos. Dabar, kai paaiškėjo, kad H. Washington gavo daugiausia balsų, tai aš paremsiu demokratų pirmiuose rinkimuose išrinktąjį, — pažymėjo Walter Mondale.

Egipto prezidentas Hosni Mubarakas buvo nuskrėdęs į New Delhi, kur pasakė kalbą prie bloko nepriėdėjusių valstybių atstovams. Jasir Arafatas atidžiai sekė suvažiavimo eigą.

Vladimir Curikov tvirtina, kad Sovietų valdžia psichiatrinės ligoninės naudoja suimtiems kankinti. Jis pats buvo laikomas Krasnojarsko psichiatrinėje tris kartus.

Japonai metė rinkon didoką dolerių skaičių atpigusiam auksoi piktai. Trumpam laikui auksas kiek pabrango.

Prezidentas Reaganas pirmiausiai pasitiki sekretoriumi Caspar Weinbergeriu, nes jis supranta gynybos reikalus.

Hačio valstybę, kur gyvena patys neturtingiausi Vid. Amerikos žmonės. Jie vidutiniškai uždirba į metus po \$300.

ITALIJOS UŽS. REIKALŲ MINISTERIS ATSKRIDO Į WASHINGTONĄ

STRAUSS TIKĖJOSI GAUTI UŽSIENIO REIKALŲ AR GYNYBOS MINISTERIJAS, BET JŲ NEGAVO

BONA, V. Vokietija. — Smarckus Bavarijos krikščionių demokratų veikėjas Franz Joseph Strauss antradienio vakare gana ilgai tarėsi su kancleriu Helmut Kohl.

Bavarietis jau buvo paleidęs gaudą, kad naujame kabine bus, jei ne užsienio reikalų ministras, tai bent Vak. Vokietijos krašto apsaugos ministras, bet gali negauti nė vienos svarbesnės ministerijos. Kanclerius H. Kohl nepatinka, kad kiti bando spręsti kancleriu priklausančias problemas.

Bavarietis Strauss perspėjo, kad Kohl nekreiptų jokio dėmesio į Genšerio vadovaujamus "laisvuosius demokratų", nes jie gali būti visai iššluoti iš parlamento. — Mažai tetrūko, kad taip būtų atsitikę, bet tie "laisvieji demokratai", visiškai iššluoti iš kelių provincijų, vis dėlto savo pozicijas Bundestage apgynė. Kartą su jais kancleris Kohl gavo beveik 56% visų V. Vokietijos gyventojų balsų. Ga- utiniai daviniai paaiškėjo tik antradienio vakare, kai provincijos atsiumė patikrintus ankimum davinius.

Bavarietis Strauss yra labai šnekus. Jis greitai sugalvojo k meta trumpus ir aiškius lozungus, bet šį kartą jis neatėjo. Jis pradėjo kalbėti apie būsimą kabinetą, o kancleris Kohl jam pakisio po nosimi jo pranašavimą apie "laisvus demokratų". Jie pralaimėjo keliose provincijose, bet vis vis dėlto gavo 65% balsų. Kohl pažymėjo, kad jis paliks Hans Dietrich Genscherį užsienio reikalų ministru. Kancleris pripažino, kad Genšeris vadovaujanti laisvieji demokratai rizikavo, persimesdami pas krikšč. demokratus. Vielomis jie pralaimėjo savo pozicijas dėl jų pasisakymo socialinės apdraudus klausimu.

Sios pastabos, matyt, paveikė Franz Joseph Straussą. Jis dau- gau nieko neprašė. Jis tyliai iš-ėjo iš kanclerio Kohl kabinete, nepadaręs jokio pareiškimo net laukusiems laiki raštiniukams. Apie Straussą kancleris H. Kohl nieko nepasakė. Tik tiek tepasakė, kad su juo kalbėjosi poli-

Inspektorius nori patikrinti, ar iš tikrųjų įstaigos apli kai saugoti pajamų ir išlaikyti dokumentai tikrai dingo. K pareigūnai turės eiti teisman.

Harold Washington praneša demokratų aukštus par- gūnus, kad ragintų balsuoti už jį būsimose me rinkimuose.

Montrealyje buvo pad- bomba prie britų konsulato.

KALENDORĖLIS

Kovo 10: 10 Kenkinų, Zib- lė, Mandrė, Dormantas, N bartas.

Saulė teka 6:12, leidžiasi 5: Oras prag.edrės, truputį auš

Helmut Schmidt

Helmut Schmidt buvo prie- šingas Vogelio kelionei į Maskvą, bet šis jo nepa- klausė ir prakšio.

Inspektorius nori patikrinti, ar iš tikrųjų įstaigos apli kai saugoti pajamų ir išlaikyti dokumentai tikrai dingo. K pareigūnai turės eiti teisman.

Harold Washington praneša demokratų aukštus par- gūnus, kad ragintų balsuoti už jį būsimose me rinkimuose.

Montrealyje buvo pad- bomba prie britų konsulato.

KALENDORĖLIS

Kovo 10: 10 Kenkinų, Zib- lė, Mandrė, Dormantas, N bartas.

Saulė teka 6:12, leidžiasi 5: Oras prag.edrės, truputį auš

Buvęs prezidentas Jimmy Carter su žmona antradienį atskrido į Jeruzalę ir tuojau pasimatė su premjeru Beginiu.

Helmut Schmidt buvo priešingas Vogelio kelionei į Maskvą, bet šis jo nepa- klausė ir prakšio.

vyko pamaldoms į Sv. Petro ir Povilo bažnyčia.

Sv. Mišias atnašavo ir tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė kun. J. Borevičiaus. Prie altoriaus — vėliavos su šaulių garbės sargyba. Vargonais grojo sol. A. Gaiziūnienė-Simonaitytė. Gražiai nuskambėjo "Pulkim ant kelių" ir kitos giesmės.

Po pamaldų grįžom į salę iškilmingam minėjimui. Minėjimų atidare ir pakvietė šaulius inešti vėliavas pirm. S. Surantas. Rockfordo veteranų Pagalbinis Moterų postas Nr. 5149 įteikė Amerikos vėliavą Rockfordo lietuviams. Vėliavą priėmė S. Surantas ir perdavė ją klubo pirm. E. Tomkui.

Vėliavai priesaiką sukalbėjo jaunimo atstovai — S. Banytė ir J. Grigola. Visi dalyviai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Kun. J. Borevičiaus sukalbėjo invokacija. Minėjime dalyvavę du savanoriai kūrėjai buvo pagerbti, prisigant po gėlę. Išnešus vėliavas, pagrindinę kalbą pasakė inž. A. Rudis. Po trumpos pertraukos prasidėjo meninė programos dalis.

Vikriai sukosi šaulių jaunimo poros, grojant A. Stelmokui Blykčiojo laikraščio reporterio foto aparatas. Po šokių gražiai nuskambėjo B. Pakšto ragelių trio melodijos.

Programai pasibaigus, vyko vaišės, grojant pokštelių muzikai.

Sekandį dieną Rockford Register Star įdėjo aprašymą — "Group Marks Lithuanian Independence". Prie straipsnio šokėjų pavėkslas su užrašu: "Chicago's Vytis Dancers Perform for Rockford Lithuanians". Gražiai praėjusi šventė duos ištvėrmės ateityje. Kun. J. Borevičiaus pasakytai žodžiai liks atmintyje: "Mes gyvename ne tik sau. Išėjimai tauja davė mirtį, kurią mes turime vykdyti, kol Lietuva bus laisva. Gyvendami laisvame krašte, jei mes gyvenime tikrai sau, neverti mes būtime šio krašto, laisvės".

"Namo broliukai" dainos žodžiai ištykstantiems svečiams atsigavinti. Pirmieji buvo Chicago šauliai — pilnas autobusas vyrų ir moterų. Netrukus atvyko ir B. Pakšto ragelių trio. Paskutinieji buvo šaulių šokėjai su vadove V. Atkinson. Atsigavinę karšta kava, 12 val. iš-

Urhanos šokėjai lietuvių tautinių šokių šventėje

PARINKO I. GURA

SUSIPAZINKIME SU ŽYMLIAISIAIS MOKSLININKAIS

Einsteina, Albert, 1879—1955. Gimes Ulme, Vokietijoje, "Pasaulis kaip aš jį matau" pareiškė: "Keista knygoj yra mūsų padėtis šioje žemėje. Kiekvienas mūsų ateina čia trumpai apsilankyti, nežinodamas, kodėl, nors kartais, atrodytu, lyg ir nujausdamas savo tikslą.

"Daug kartų dienos bėgyje aš pastebiu, kaip labai mano išorinis ir vidinis gyvenimas remiasi darbais kitų žmonių, gyvų ir mirusių, ir kaip rimtai man reikia stengtis, idant galėčiau savo ruožtu duoti kitiems tiek daug, kiek esu pats gavęs".

Jis yra pasisąkęs ir apie socializmą šitaip:

"Aš esu įsitikinęs, kad yra tikrai vienas būdas toms rimtoms blygyboms pašalinti, ir tai įmanoma sukuriant socialistinį ūkį kartu su auklėjimo sistema, kuri būtų orientuojama į socialinį tikslą. Tokiam ūkyje gamybos priemonės būtų bendruomenės nuosavybė ir planingai naudojamos. Planuojamasis ūkis, kuriame gamyba būtų pritaikoma bendruomenės reikalavimams, paskirstytų reikalingą atliktą darbą tarp visų galinčių dirbti ir garantuotų pragyvenimą kiekvienam vyrui, moteriai ir vaikui. Individo auklėjimas, išskeldamas jo igimtus gabumus, stengytų taip pat jame išvystyti a sakingumo jausmą kito žmogaus atžvilgiu vietoj jėgos ir laimėjimų gavinimo dabartinėje bendruomenėje. Tačiau reikia atminti, kad planingas ūkis dar nereiškia socializmo. Planingą ūkį gali lydėti visiškas individo pavertimas. (Pavyzdys — Gabaiok. Lietuvoj taip yra ZIG). Norint pasiekti socializmo, reikalinga išspręsti labai sunkias sociališki politines problemas. Kaip būtų galima padaryti, kad būtų įvykdyta toli siekianti politinė ir ūkinė jėgos centralizacija, bet biurokratija nepasidarytų visagale? Kaip būtų ga-

lita apsaugoti individo teises ir tuo būdu užtikrinti demokratiją persvara prieš biurokratijos jėgą?"

Arba štai dar ir daugiau jo principų ir minčių. Tas, sako, jaimesnis, kuris mažaisiais ko nors iš kitų laukia. Aš nevertinu pinigų, orainų ar titulų garbės. Tik kad mano darba pripažįsta bendradarbiai.

Dirbti man reiskia galvoti. Aš galvoju ir galvoju mėnesiais, metais. Devyniasdešimt devynis kartus galu klysti, bet šimtą kartų surandu tiesą.

Kiekvienas žmogus, kuris per daug skaito ir savo smegenis per mažai naudoja, pasidaro tingaus galvoju, panasiai kaip žmogus, kuris per daug lanko teatrus, pradeda linkti patenkinti savo svajonių pasauliu, užuot savo tikrąjį gyvenimą gyvenęs.

Jokiai tikybai jis nepriklausė. Klausimus, ar Dievas suverė pasaulį, jis atsakydavo: "Nežinau". Už tai jį vadindavo agnostiku. Prieš mirdamas išsė, kad jo kūnas būtų sudeginas be laidotuvių apeigų.

Klausimą, kokie ginčai bus panaudoti III pasaulinio karo metu, atsakė: "Aš nežinau... Bet žinau, kad IV pasaulinis karas bus vedamas akmenimis ir basliais".

Britų filosofas ir matematikas Bertrand Russell jau 1924 m. rašė, kad Einsteino reliatyvumo teorijos išreikšė tai, ko žmogaus protas sugebėjo pasiekti 2000 metų darbu matematikos ir fizikos moksloje. Jo naujoji teorija teikia viltį, kad apsisąrvojusiam mokslu žmogaus protui nebus tokių paslapčių visatoje, kurių jis negalėtų suprasti ir išaiškinti.

Kai jis gavo Nobelio premiją, Berlyne spaudos atstovų paklaustas, ką manas apie savo ateitį, pasakė: "Jei mano teiginys bus mokslo pripažintas, tai mane vadins "garsiu vokiečių mokslininku", o jei mačo teorijos bus sukritikuotos, tai sakys, kad ju autorius "žydas".

Nors Einsteinas buvo ir be dievis, ir žydas, tačiau New

Yorko Riverside protestantų bažnyčia pagerbė jį — sienoje išstatė ir jo figurą tarp 600 įvairių amžių žymiųjų asmenų. Žymieji mokslininkai, paprašyti nurodyti tinkamiausius asmenis, rašė įvairias pavardes, bet šalia kitų visi nurodė ir Einsteina.

"Jis niekad nepaliovė gyneš liberalinių pažiūrų. Jis sakė: "Idealai, kurie man švietė mano kely ir neretas man tiekė naujos drąsos žvalia sutikti gyvenimą, buvo tiesa, gėris ir grožis. Nejauciant bendravimo su panašiais nusiteikusiai žmonėmis, nesidomint amžinos nebaimiamoms dailės ir mokslo tyrimų pastangomis, gyvenimas man atrodytų tuščias. Nes žmonių įprasti gyvenimo tikslai — nuosavybė, prabanga, pasisekimas visuomenėj — man visuomet atrodė niekingi. Kilniausias dalykas, kur mes galime patirti, yra paslapties kupinas. Tai yra gilus susijaudinimas, kuris žmogų pagauna, kai jis artėja prie tikrojo meno ir tikrojo mokslo paslapčių. Kas nėra patyręs to jausmo ir kas nepajęgia domėtis ir stebėtis, tas yra kaip miręs, kaip užgesusi žvakė. Paslapties pojūtis, kad ir baimės lydima, pagimdė religiją. Kažkurios būtybės jautimas, kurios negali patirti; giliausio proto ir skaisčiausio grožio reiškinių nuovoka ir jos žadinamas jausmas yra tas, kas žmogui sudaro jo tikrąją religinę būtį. Bet aš negaliu įsivaizduoti Dievo, kuris baudžia ar atlygina savo sutvėrimus arba turi tokio pat pobūdžio norus, kokius ir mes savyje jaučiame. Asmuo, kuris nori nuagaleti fizine mirtį, yra virš mano supratimo. Man užtenka amžinosios gyvybės paslapties jautimo, nuostabaus tikrovės sąrėdymo mažai prieinamo pažinimo, užtenka nuoširdžių pastangų suprasti tą išminties dalelę, — tebūnie ji nevisuomet matytė — kuri pasireiškia visatoj".

Ir dar — "Tikybines (bažnytnines) tradicijas aš galiu vertinti tikrai istoriškai ir psichologiškai; jos man neturi jokios kitokios reikšmės. Moksliniai tyrimėjimai gali sumažinti prietarumą, skatindami žmones galvoti ir žiūrėti į dalykus, kaip sąistomus priezasties ir išdovos desnio". Ir kitas atvejis. — Primityviam, pradiniam žmogui su kėlė religinių minčių — įvairi baimė — alkio, laukinių žvėrių, ligų, mirties.

Mokykla visuomet privalo turėti tikslą, kad jauni žmonės ją baigę būtų harmoningos asmenybės, ne tik specialistai. Ši mano nuomonė taikoma neišskiriant net technikos mokyklos... Turi būti pirmoj eilėj ne įgijimas specialių žinių, bet lavinimas bendro sugebėjimo nepriklausomai galvoti ir spręsti. Svarbu iš esmės, kad studentas būtų pilnas gyvybės ir išgytų tikrą visikių vertybių supratimą. Jis turi išgyti ryškų grožio ir gėrio jausmą. Kitąjį jis tik su savo siauro specialisto žinio- mis labiau būtų panašus į gerai

išdresiruotą šunį, bet ne harmoningą išsivystusią asmenybę. Pagaliau, kas galėtų įsivaizduoti Mozę, Jėzų, ar Gndhi apsiginklavusius su Carnegie pinigų maišais. Auklėjimui, svarbiausia geras pavyzdys. Talentingų ir labai gabių žmonių yra gana daug... Bet tenka piktintis kai parenkami tik keli ir jie be galo garbinami, priskiriant jiems antžmogiškų proto ir būdo savybių. Kaip tik tai toks yra ir mano likimas, o iš tikro ir pas mane nieko nepaprasto.

Mokslas tarnauja ir karui, suteikiant mums galimybę vienas kitą nuodinti ir žaloti, o taikos metu jis mūsų gyvenimą skuoina ir padaro netikrą. Vietoj išlaisvinti nuo dvasinio išemiančio darbo, padaro žmones mąsinos vergais, pasišlykstančiais vienodu ir ilgu dienos darbu, ir nuolat drebančiais dėl savo vargingo ir mažo atlyginimo.

Geriausiu įrodymu kaip mokslas tarnauja karo ir taikos metu kaip tik tai ir yra pačio Einsteino darbas, pagelbėję sugalvoti atominę bombą ir televiją, foto patobulinimus ir kita ką, kas inspiroja ir duoda pradžią didingos atominės pramonės, o be to ir taikingo gyvenimo reikalamas.

(Bus daugiau)

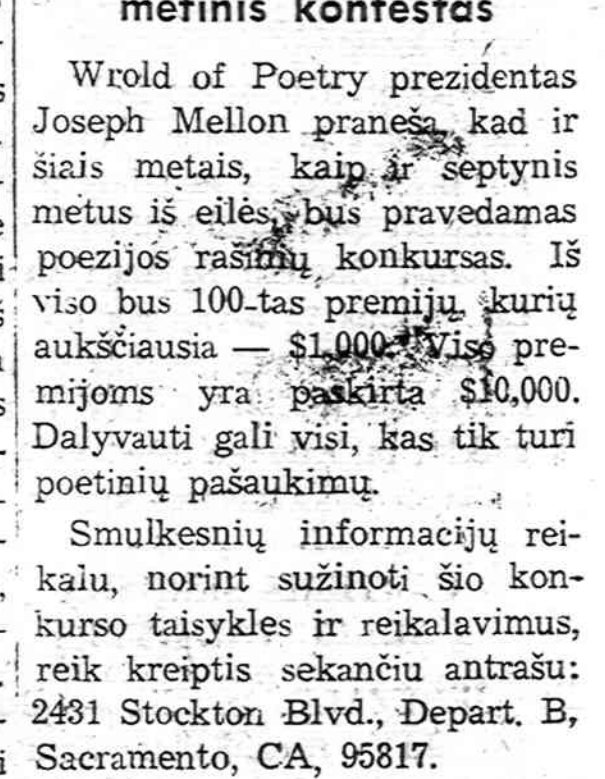
Aštuntasis poezijos metinis kontestas

Wrold of Poetry prezidentas Joseph Mellon praneša, kad ir šiais metais, kaip ir septynis metus iš eilės, bus pravedamas poezijos rašinių konkursas. Iš viso bus 100-tas premijų kurių aukščiausia — \$1,000. Viso premijoms yra paskirta \$10,000. Dalyvauti gali visi, kas tik turi poetinių pašaukimų.

Smulkesnių informacijų reikalau, norint sužinoti šio konkurso taisykles ir reikalavimus, reik kreiptis sekančiu antrašu: 2431 Stockton Blvd., Depart. B, Sacramento, CA, 95817.

— Sekr. Weinberger patarė Kongreso komitetui nekartyti krašto apsaugos išlaidų, o paskirti visą prezidento prašomą sumą.

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Born Loser!

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Born Loser!

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

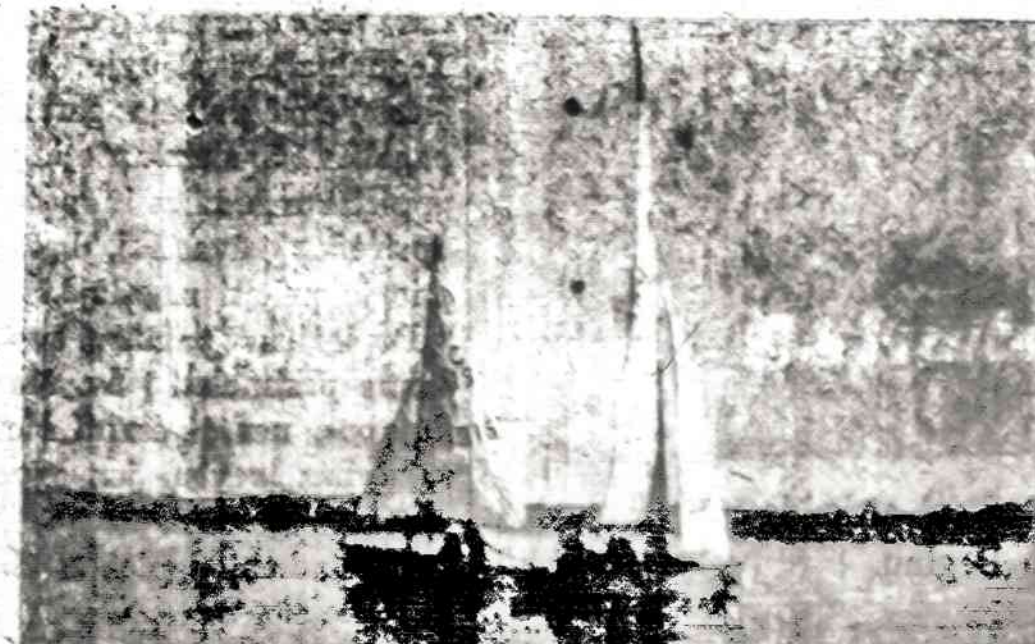
U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Note: U.S. Savings Bonds are not redeemable until the maturity date of 5 years (1968). The first year's interest is not paid until the second year. If you are not sure of your bank's information, call 800-368-5848 for toll-free information. See your local U.S. Savings Bonds Office for more information.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan

LAST YEAR 2,800 SCHOOL AGE CHILDREN BETWEEN THE AGES OF 5 AND 14 WERE KILLED BY MOTOR VEHICLES IN THE U.S. CHARLES M. HAYES, PRESIDENT OF THE CANADIAN MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS TO BE ESPECIALLY ALERT TO BE ESPECIALLY ALERT FOR CHILDREN NOW THAT SCHOOL IS IN SESSION

SCHOOLS OPEN DRIVE CAREFULLY

Slidinėtojai pradėjo II-ąsias PLSŽ-nes

II-ųjų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Slidinėjimo varžybos jau praeity. Jos vyko vasario 5 d. Holiday Valley Eki Resort, Ellicottville, New York.

Dėl nepalankių sniego sąlygų buvo atšauktos krosso (cross-country) varžybos, turėjusios įvykti vasario 6 d., ten pat.

Alpinistinės varžybos sutraukė 31 slidinėtoją. Du varžovai — A. Vaitiekūnas ir D. Krjaucevičius atvyko net iš tolimosios Australijos. Buvo atstovaujami šie S. A. Lietuvių sporto klubai: Bostono Grandis, New York Lietuvių, Atlėjų klubas, Toronto Vyta, Hamiltono Koyas ir Clevelando Žaibas. Du varžovai buvo nepriklausomi.

Slalomo varžybų crasa buvo sunki ir pritaikyta prityrusiems slidinėjams, ką pasekoje, didelė dalis varžovų neįstengė užkaišti arba buvo diskvalifikuoti dėl techniško klaidų.

Slalomo varžybų techniškos pasekmės:

Vyrų klasėje: 1) Darius Steponavičius (Žaibas) 1:23.44 min., 2) Raimundas Dičius (nepr. — Alta, Utah) 1:27.55 min., 3) Dennis Vaina (Žaibas) 1:30.63 min.

Moterų: 1) Vida Kijauskaitė (Žaibas) 1:38.81 min., 2) Lina Ziedonytė (Žaibas) 2:09.32 min., 3) Daiva Veitaitė (Bostono Grandis) 2:09.37 min.

Jaunių (žemiau 17 m.): D. Steponavičius (Žaibas) 1:23.44 min.

Senjorų (virš 44 m.): Vytenis Čiurlionis (Žaibas) 1:50.23 min.

Didžiojo slalomo įvaržybose vartų sustatymas buvo lengvesnis ir čia pagrindinę rolę vaidino greitis.

Didžiojo slalomo techniškos pasekmės:

Vyrų klasėje: 1) Raimundas Dičius (nepr. — Alta, Utah) 1:00.52 min., 2) Dennis Vaina (Žaibas) 1:04.23 min., 3) Darius Steponavičius (Žaibas) 1:05.96 min.

Moterų: 1) Vida Kijauskaitė (Žaibas) 1:14.43 min., 2) Lina Ziedonytė (aibas) 1:20.10 min., 3) Audra Veitaitė (B. Grandas) 1:27.72 min.

Jaunių (žemiau 17 m.): 1) D. Steponavičius (aibas) 1:05.96 min., 2) Aras Vebeliūnas (New York LAK) 1:13.70 min., 3) Tauras Vebeliūnas (New York LAK) 1:22.42 min.

Vyrų-senjorų (virš 44 m.): 1) Renius Dičius (nepr. — Chicago, Ill.) 1:13.86 min., 2) Dimitrijus Kriaucevičius (Australija)

1:14.64 min., 3) Vytenis Čiurlionis (Žaibas) 1:17.23 min.

Abiejose rungtyse buvo vykdomi du nuvažiavimai, kurių laikais sušaldami.

Sios varžybos kartu skaitėsi ir 1983 m. SALFASS-gos pirmenybės. Pagal tradiciją, iškiliausio slidinėjo specialią dovaną, skirtą JAV LB-nės krašto v-bos laimėjo Raimundas Dičius (Alta, Utah), o iškiliausiai slidinėjusiai — JAV LB-nės Ohio apygardos skirta dovaną atiteko Vidai Kijauskaitė (Cl. Žaibas). Klubinių SALFASS-gos pirmenybių laimėtoju išėjo Clevelando Žaibas, perimdami nuolatinių nuosavybės 3-čią kartą iš eilės laimėto Toronto slidinėjimo veteranų įsteigtą pereinamąją trofėją.

Lygiagrečiai buvo prarastos ir 1983 m. S. A. Pabaltiečių pirmenybės, kuriose lietuviai ryškiai dominavo. Šiose varžybose, iškiliausių slidinėjimo dovanas, skirtas Lietuvių Amerikos Piliėčių klubo ir LB Clevelando apylinkės laimėjo tie patys — Vida Kijauskaitė ir Raimondas Dičius.

II-ųjų PLSŽ-nių K-to pavedimu, varžybas vykdė Clevelando Žaibas. Pravedimas buvo sklandus ir punktualus. Startavimą ir elektronų, automatinį laikų ėmimą atliko profesionalinis Holiday Valley personalas. Tvaringumu ir tikslumu pasižymėjus varžybų vadovo Vytenio Čiurlionio vadovaujamas komitetas atliko savo pareigas be priekaištų. Varžybų k-tą sudarė: Vytenis Čiurlionis — vadovas, Algis Mainelis — pavaduotojas; nariai — V. Ziedonienė, M. Empakeris (Toronto), Vitas Čyvas, Algis Nagevičius, Algirdas Bielskus ir Marius Juodišius.

Varžybas parėmė JAV LB krašto valdyba, JAV LB Ohio apygarda, L. B. Clevelando apylinkė, Lietuvių Amerikos Piliėčių klubas ir SALFASS-gos Vid. Vakarų Sporto apygarda. Jiems priklauso rengėjų padėka.

Netikras, pavasariškas šios žiemos oras labai neigiamai atsiliepė į slidinėjimo pasiruošimą, ypač krosse. Paskutinėmis dienomis prieš varžybas, virš 50° F pakilus temperatūra ir lietus su perkūnijomis atgrąsino dalį dalyvių, kurių buvo numatoma virš 40.

— Arkivyskupas Povilas Maršinkus atleistas iš Vatikano banko pirmininko pareigų.

M. ŠILEIKIS

SIUVĖJAS

ATOMINIAI GINKLAI IR JŲ SUMAŽINIMAS

Maskvos propagandos strategai, silpnėjant L. Brežnevo sveikatai, turėdami gydytojų nuomonę, kad diktatoriui kiekvienu momentu gali susikompikuoti ligos stovis ir priartinti mirtį, gavo naujas instrukcijas suminti atominių ginklų sumažinimo, balistinių raketų dislokavimo tikslus išnaudoti savo naudai.

Vakarų Europoje miestuose pradėjo rodytis demonstracijos prieš atominius ginklus, kaltinant beveik tik JAV, kad jos veda pasaulį prie atominio karo. Katalikų ir kitų tikybos kultūrų aukštieji dvasininkai savo konferencijose pasmerkė atominių ginklų ir apkalto tik Ameriką, kad jie derybose nenusileidžia, bet siekia daugiau pinigų gaminti naujus atominius ginklus, balistines raketas.

Maskvos strategų sumanymas ir daromos pastangos jos naudai pilnai patarnavo. Laisvajame pasaulyje, kurio mirtinų priešų yra komunizmas, Maskvos propaganda ir protingiems žmonėms suminkštino protą, kalbos, konferencijų nutarimai pastarnavo, kad pats Maskvos diktatorius Juri Andropovas, švenčiant diktatūros įvedimo 60 metų sukaktę, pasakė ilgesnį kalbą, kurioje palietė atominius

ginklus, jų sumažinimą, dislokavimą. Laisvame pasaulyje sukėlė dar didesnį erzėlį, ko gero, pajudindami dar didesnius Vakarų pasaulio miestų gatvių triukšmus, kurių dauguma yra suorganizuojami Maskvos agentų, "taikos mylėtojų", per ruožus akinius padėtį ir tikrovę matančius dvasininkus įvairių tikybos kultūrų.

Andropovas pasiūlė Europoje sumažinti dislokuotų raketų skaičių, suliginant su Prancūzijos ir Britanijos turimomis vidutinių nuotolių raketomis. Visiems žinoma, kad sovietai šiuo metu turi ir vakarus nuo Uralo 600 raketų. Jei būtų sumažinta, jiems dar liktų 162 balistinės raketos. Andropovas net pagraisino, kad, jei NATO valstybės dislokuos naujas raketas, tai sovietai irgi padidins savo turimų raketų skaičių. Žinoma, kad NATO valstybės nutarė įsigyti 572 "Pershing 2" ir skrajojantįsias (cuise) raketas. Savo kalboje Andropovas pasakė, kad Sovietai pasirengę sumažinti 25% ir savo strateginių raketų skaičių, jei tik Amerika sumažintų savo. Pirmą kartą savo kalboje Kremliaus vadas atities šventę, pasakė ilgesnį kalbą, kurioje palietė atominius

ginklus, jų sumažinimą, dislokavimą. Kremliaus galva paminėjo, kad bus išvystyta nauja raketų karta, panaši į JAV planuojamas MX raketas. Naujos kartos raketos bus strateginės, tarpkontinentinės, ilgų nuotolių skleidžiančios raketos. Baigdamas savo kalbą Andropovas priminė, kad čia nėra grasinimas, bet pasakyti žodžiu taikomiems tiems Amerikos politikams, kad jie suprastų kur reikalai stovi. Mes tik raginame kitą pusę priimti mūsų pasiūlymus, ir pasinaudoti gera proga, kol ji dar egzistuoja. Būtų geriausia, kad ne vienas sąvegs neapgaužinėtų. Mes niekam ir niekad neleisime į pavojų išstatyti savo saugumo ir savo sąjungininkų saugumo, — baigė kalbą Andropovas.

Vakarų atsakymas — Maskvos planas nepriimtinas

JAV Valstybės departamento kalbėtojas John Hughes spaudos atstovams pasakė, kad Andropovo pasiūlymas mažinti sovietų vidutinio nuotolio raketų skaičių Europoje yra nepriimtinas, nes sovietai vis vien turėtų žymiai daugiau tų raketų, nukreiptų prieš Europą, kai Amerika jų neturėtų nė vienos. Tačiau Andropovas nutylėjo, ką jis mano daryti su senomis raketomis, kurias siūlo atitraukti iš Europos. Kremliaus vadas nesako nieko ir apie 90 raketų, kurios yra dislokuotos Azijoje prieš Kiniją. Pastarosios yra kilnojamos ir gali būti perkeltos į Europos frontą.

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Claude Cheysson pastebėjo, kad Andropovas nukreipia dėmesį Genevoje derybas su Amerika kita kryptimi, kai kalbėjo apie pranzūzų ir anglų raketų skaičių. Prancūzijos raketos yra jos nuosavybė, nepriklauso NATO organizacijai. Maskvos partijos sekretorius turi žinoti, kad Prancūzija yra nepriklausoma valstybė, — priminė užsienio reikalų ministeris.

Atsakydama Kremliaus vadui Britanijos ministerė pirmininkė Thatcher pastebėjo, kad Andropovo siūlymas paliktų sovietams šimtus raketų, gi Amerikai tik nulį. Bet ar Vakarų Europos "taikos mylėtojai ir Amerikos dvasininkai" Kremliaus pasiūlymus ir Vakarų atsakymus realiai supras ir demonstracijose bei konferencijose nutarimuose kaltins ir reikalau ne tik vienos JAV nusiginklavimo ir balistinių raketų sumažinimo ar ir uždraudimo gaminti, o apie Kremliaus atominių ginklų ir raketų apsi-

Nepageidaujami kultūros paminklai pavergtoj Lietuvoj

Kultūra nėra kelerių metų padarinys, bet tūkstančių metų, susijusi su tautos praeitimi. Tautos kultūra yra visa tai, kas jos amžių eigoje yra sukurta ir toji kūryba liudija apie tautos kūrybines jėgas.

Kiekviena tauta savo kultūrinės vertybes brangina, jas saugo, nes tai yra tautos turtas, kuris parodo kuo tauta gyveno, kokį istorinį kelią nuėjo.

Didelė ar maža tauta gerbia savo kūrėjus — stato jiems paminklus, įamžina jų vardus, kad skatintų jaunąją kartą eiti jų keliais, tęsti ir tobulinti jų pradėtus darbus, kurti gražesnę ateitį.

Lietuvos kultūros paminklai mums yra brangūs. Apie mūsų kultūrinių paminklų reikšmę šį kartą nekalbėsiu, o tik paminėsiu tuos kultūrinius paminklus, kurie Lietuvos pavergėjo pastatyti Lietuvoj prieš lietuvių valią.

Rusai, pavergė Lietuvą, lietuvių pinigais prisistatė daugybę paminklų Lietuvos pagrobėjams pagerbti. Tokie paminklai lietuvių nemėjami ir tik žadina lietuvių neapykantą Lietuvos pavergėjui. Jei tai būtų leidžiama, lietuvių per vieną dieną tuos jų paminklus sutvarkytų — nugriautų. O tokių paminklų, keliančių lietuvių neapykantą pavergėjui, Lietuvoj yra daugybė.

Kada Rusija pavergė Lietuvą, komunistai turėjo du dievus: vieną mirusį — Lenina ir antrąjį dar gyvą — Stalina, kuris rūpinosi tautų "išlaisvinimu" — užgrobumo ir abu dievai turėjo būti lygiai gerbiami. Tai būvo ne kad nori, bet privaloma ne tik rusams, bet ir pavergtos tautos privalėjo tuos dievus gerbti — būti dėkingos už pavergimą — komunistų terminu tariant, už "išlaisvinimą".

Ir, vos tik pavergėjas užėmė Lietuvą — visur ant pastatų sienų, stulpų ir kit. buvo iškabinėti Lenino, Stalino, Vorosilovo ir kitų paveikslai. Mokyklos ir kitos įstaigos turėjo sienas pa-

ginklavimą prieš tyla ir nepareikš jokių nusiginklavimo reikalavimų. Vienašališkas nusiginklavimas yra paskatijimas pradėti karą, gundymas su ginklu prieš susitvarkyti. Komunizmas yra demokratinio pasaulio laisvės bei civilizacijos mirtinas priešas.

C. S. Veitbutas

puošti tirono — Stalino, Lenino ir kitų paveikslais bei raudonomis vėliavomis (sužudo visas kraštas raudonai). Mat, lietuviai turėjo parodyti su kokia meile sutiko Lietuvos pavergėją — "išlaisvintoją".

Bet tokie paveikslai buvo tik laikini: jų reikėjo komunistų dievus už tikros daugybės žmonių išudymą iškilmingiau atžymėti. Na ir pradėjo po visus Lietuvos miestus statyti Stalino ir Lenino garbei įamžinti paminklus. Žinoma, paminklas ne lygus paminklui; tai priklauso nuo nuopelnų, kam jie statomi. Be abejo, paminklai turėjo būti imponantiški, visų atkreipiantys dėmesį, juk tai abu dievai (Leninas ir Stalinas) didžiai "nusipelnę" žmonijai: milijonus išžudė, ar badu išmarinė liaudies priešų, o gyviesiems atnešė vergiją, kalėjimus, priverčiamųjų darbų stovyklas, nemokamą gydymą psichiatrinėse ligoninėse ir kitas velniavias. Tai yra tokie jų nuopelnai žmonėms. Ir kur tik buvo miestuose gražesnis aikštės ar parkai, ten dygo, kaip grybai po lietaus, Stalino, Lenino ir kitų paminklai ir ne eiliniai paminklai, bet didžiuliai, masyvūs paminklai. Ant aukštų postamentų užriogintos Stalino ar Lenino bronzinės skulptūros.

Aikštės parkai ir didesnės gatvės iš lietuviškų pavirto į Lenino, Stalino prospektus, gatves.

Kol Stalinas buvo gyvas — "laisvino" tautas, pirmasis komunistų dievas — Leninas ramiai sau išėjosi. Kremliaus Mauzoliejų. Kada mirė antras komunistų dievas — Stalinas, tai jam vargšui buvo blogiau, mat, dviejų dievų komunistai negalėjo garbinti, tai jį, dar kaip reikiant nepailsėjusį nuo žmonių žudymo, išvilko iš Kremliaus mauzoliejaus į Kremliaus patvortį.

A. T.

(Bus daugiau)

— Senato komitetas paskyrė 3.9 milijono dolerių viešiemis darbams. Daugiau pinigų eis keliams taisyti.

— Sovietų spauda kritikuoja Vakarų Vokietijos kanclerį H. Kohl, nes jis netiksliai suprato Sovietų poziciją.

— Seną atominį narlaivį planuoja skandinti Mendocino giliausioj vietoj 200 mylių nuo Kalifornijos pakrančių.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATORA, Lietuvių literatūros, meno ir moksl. 1954 m. metraščių. Jame yra vertingi, niekuomet nesenanti, Vinsas Erėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankot, R. Ranko, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Vazulės paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir taut. dainų šokių pirminės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerinti autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkštelės aprašymas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne savas gyvenimo broūžų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamašausko žinomiaj parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodami vitovardžių pavadinimai, jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LIMA, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pū. maišiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik m. Jurgio Jaiūnko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

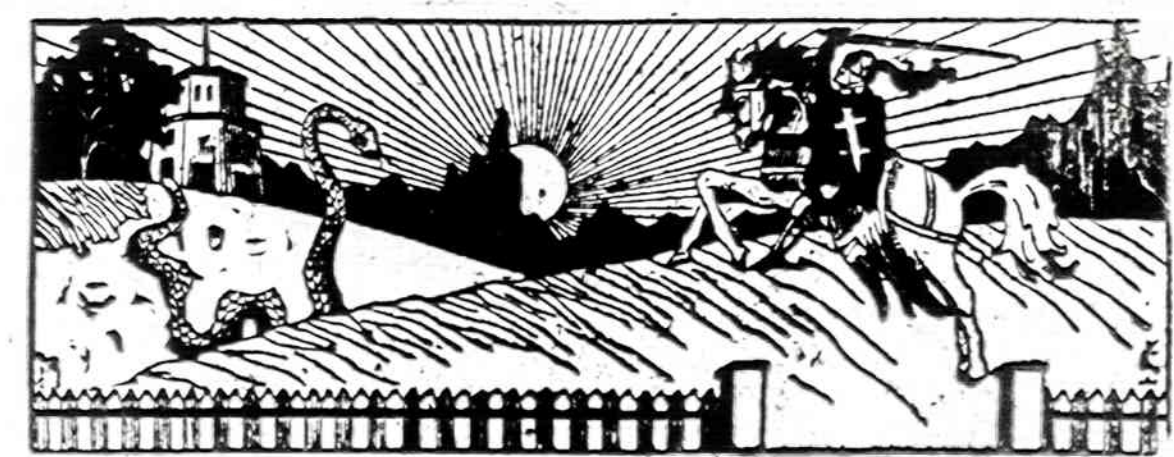
● MATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valačiaus vertimas. 306 pusl. knygoje yra 40 samofingų novelių. Kaina \$7

Knygos gaunamos Naujienose, 1789 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti JAV pašto ženklai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELJŲ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių produktų
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
8801 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737
V. KALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE
8759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• KONTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY KALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara kiekvienais metais
I val. ryto iki 10 val. vakars.
Dienadieniai nuo I val. ryto iki 2:30 val. vak.
E. KURLMAN, D.S., Registruotas vaistinėininkas
Tel. 476-2206

Inž. LIODAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,
parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.
Kaina \$25. Kieti viršeliai. Pajūtas \$2.
NAUJIENOS
1789 S. Halsted St., Chicago, IL 60608
— Naujienos, Chicago, 8. III. Thursday, March 10, 1988

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-5100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 3749400

As of January 1, 1980	metams	\$40.00
Subscription Rates:	pusei metų	\$22.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$4.00
	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$5.00
	Užsienioje:	
	metams	\$48.00
	pusei metų	\$26.00
	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienos Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-5100.	
	P pinigais reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
25 cents per copy		
Nuo sausio pirmos dienos		
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$5.00	
Kitose JAV vietose:		

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryta iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Galės traukti teisman teroristus

Praeitą pirmadienį, kovo 7 d., vyriausias prokuroras William French Smith paskelbė naujas taisyklės FBI agentams. Jos yra tokios svarbioms, kad Naujienos, atidėjusios visą eilę aktualijų, galima sakyti — degančių kasdieninio gyvenimo klausimų, nutarė supažindinti lietuvius su labai svarbiomis taisyklėmis, liečiančiomis visų amerikiečių gyvenimą. Dar svarbiau yra praktiškos taisyklės, kurias paruošė cirkagiečiams pažįstamas profesorius ir praktiškas visuomeninio gyvenimo tvarkytojas Edward H. Lewi. Kaip žinoma, FBI agentai buvo supažindinti. Jie neturėjo teisės kištis į krašto vidaus reikalus. Amerikos piliečiai turėjo tokią didelę laisvę, kad federaliniai tyrinėjimo agentai neturėjo teisės kištis į teroro veiksmus, vykstančius šiame krašte. Jie net neturėjo teisės sudaryti įtariamųjų ir visokių agitatorių sąrašą. Terorizmas ir agitacija buvo vidaus reikalas, į kurį federaliniai agentai neturėjo teisės kištis.

Vietomis reikalai taip toli nuejo, kad teroristai ir agitatoriai Chicagoje išardė Demokratų partijos metinį suvažiavimą. Apie susisiekimo trukdymą, gaisrus ir krašto piliiečių užpildinėjimus ir kalbos negalėjo būti. Laimė, kad Richard J. Daley, tuo metu buvęs dvidešimties metų, galutinai išaiškino teisinę padėtį su centre vyriausybe, įsakė policijai "šauti į pilvą", jeigu Chicago padėgėjai neklauso policijos įsakymų, nemeta turimų ginklų ir neiškelia rankų. Taisyklės buvo tokios svarbios, kad dabartinis Cook County šerifas pačiame miesto centre davinėjęs patarimus miesto policijos vadams, ką jie turi teisę daryti ir ko neturi, buvo teroristų užpultas ir sužalotas visam gyvenimui. Jis turėjo teisę kreiptis į teismus, bet patyrė Chicago advokatai, gavę stambias pinigų sumas, sudarė tokias sąlygas, kad sužeistas legalios policijos patarejas nepajėgė pasiekti teismo ir apsvaistyti, kas jį visiems laikams sužalavo, nors jis turėjo labai rimtų įrodymų.

Kad federaliniai agentai nebūtų visiškai supančioti ir neturėtų teisės net būti liudininkais, paruoštos pakai-

los veikiančiame įstatyme. Tos taisyklės suvaldys prievartą vartojančius komunistuojančius elementus.

Ne tik vyriausias prokuroras W. French Smith, bet ir FBI viršininkas William H. Webster, prisidėjo prie šių pakaitų. Jis jau paruošė instrukciją visiems JAV federaliniams agentams, kad nuo šio mėnesio 21 dienos gen. prokuroro ir jo paties paruoštos praktiškos taisyklės įsigaliotų.

Pačios svarbiausios pakaitos yra šios: Pirmon eilėn federaliniai agentai galės tyrinėti visus teroro veiksmus, vykstančius šiame krašte. Žinoma, ir šita problema yra gerai apribota. FBI turės turėti duomenų, kad tuos teroro veiksmus organizavo mažiausiai trys žmonės arba daugiau. Jeigu teroro veiksmą atliko vienas žmogus, tai galios tos pačios, iki šio mėto veikusios taisyklės. Bet jeigu 3 žmonės arba daugiau susitarė bet kokiam prievartos veiksmui, tai FBI agentai bus įpareigoti ištirti visą reikalą, paruošti kaltinimą ir įteikti prokuratūrai, kad būtų paruošta teismui byla. Teismai — federaliniai teisėjai, teisėjų grupė ar teisėjo vadovaujamas prisiekusiųjų teismas — bylą nagrinės, iškaulus kaltinimus, liudininkus, o vėliau spės.

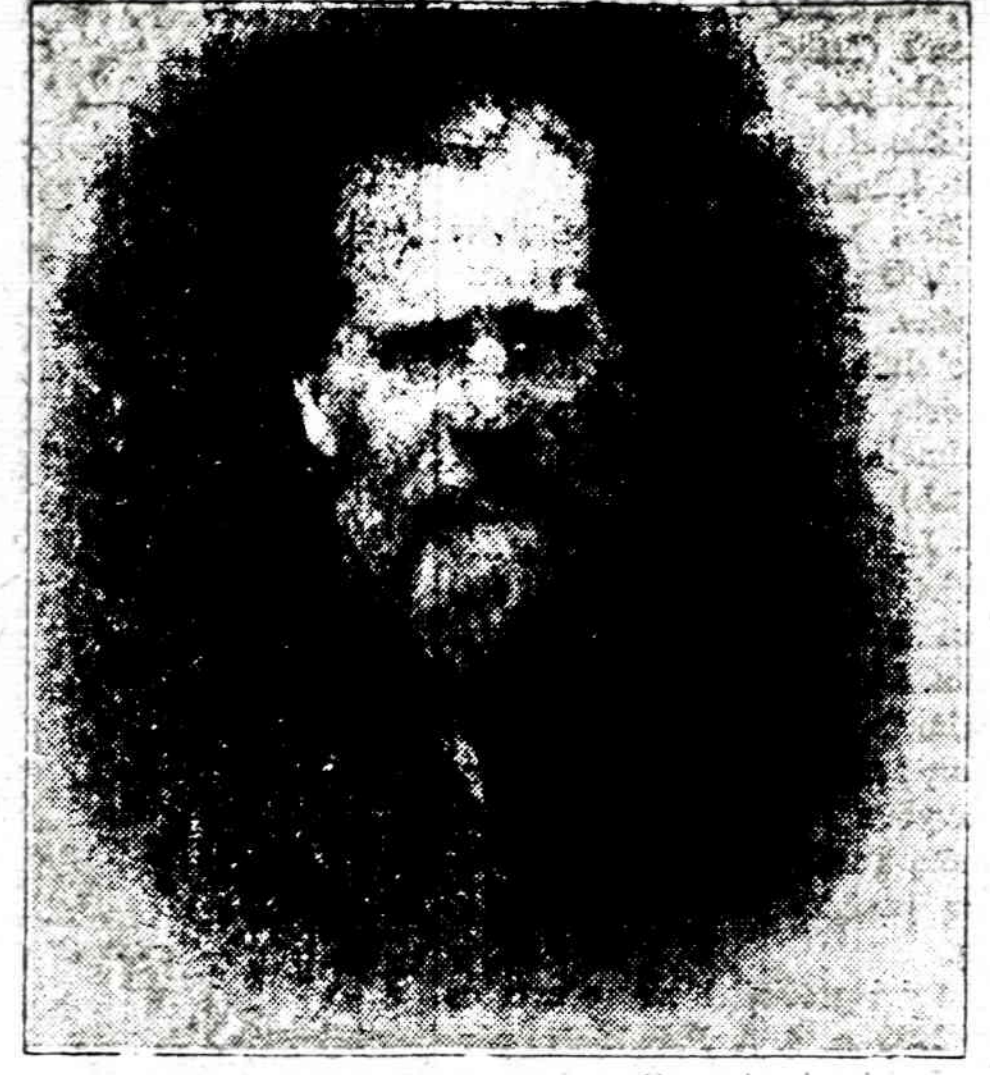
Tekia yra šio klausimo legalioji pusė. Iki šio mėto visus reikalus pastūmėtas visam kraštui naudinga kryptimi. Jeigu krašto policiniai tylys ir Kongreso atstovai nieko nesakys, tai nuo kovo 21 dienos šie patvarkymai įsigalios ir teroro veiksmams bus šiek tiek sutramdyti. Pasakojinį sakinį pradėjome jungtuku "jeigu". O tas "jeigu" yra gana svarbus.

Tai jau ne "jeigu", bet tikrasis dalykas. Nespėjo prokuroras savo mintis paskelbti, o FBI viršininkas paruošė nuostatus federaliniams agentams, kai Kongreso komitetai tuojau sujudo. Pirmiausia ausis pastatė Kalifornijos atstovas Don Edwards. Jis yra Kongreso teisųjų komiteto pakomitečio pirmininkas. O tas pakomitečio taria savo žodį pilietinių ir konstitucinių teisių klausimais. Pirm. Edwards yra Kalifornijos demokratas. Jis gali nieko nesakyti, bet jis gali ir pakeisti kelis žodžius paruoštoje instrukcijoje ir duoti visai kitokią prasmę šiam klausimui. Pakomitečio pirmininkui nepatinka, kad FBI agentai nori turėti teisę spresti apie pasakytas kalbas. Šitas klausimas, aiškų, jau lies pagrindines konstitucines teises, duodamas kiekvienam piliečiui. Pakomitečio pirmininkas labai saugo šias teises. Jis gali niekais paversti visą reikalą.

Be Atstovų Rūmų pakomitečio, yra dar ir Senato komitetas, kuriam vadovauja sen. Charles Mathias, Jr. Tuo tarpu jis dar nepadarė jokio pareiškimo. Jis yra respublikonas, tai yra pagrindo manyti, kad šiuo reikalu jis gali nieko ir nesakyti. Bet sen. Mathias praeitą savaitę jau pasigyrė, kad jis rengiasis pasiūlyti įstatymo projektą, tvarkantį tyrinėjamas interpretacijas. Galimas daiktas, kad ir jam rūpi tie patys klausimai, kurie rūpi demokratui Edwards. Jeigu taip būtų, tai jie gali praversti tokį įstatymo projektą, kuris gali niekais paversti visą prokuroro užsimojimą. Būtų liūdna, jeigu taip atsitiktų.

Bet reikia turėti viltį, kad taip neatsitiks. Jeigu komiteto nariai, gindami veikiančius įstatymus, nepajėgs suvaldyti teroro veiksmų, padedančių mažumai valdyti kraštą ir primesti savo valią, tai tada dauguma imsis apsaugos priemonių. Daug naudingiau ir sveikiau, kai dauguma ir mažuma prisilaiko veikiančių papročių ir įstatymų. Tada visi gali rasti sugyvenimo būdą ir dirbti kūrybinį ir naudingą darbą.

Vienos grupės teroro veiksmai jau gerokai pakenkė

Mykolas Biržiška

J. KLAUSEIKIS LOS ANGELES, CALIFORNIA

Prisimintas Mykolas Biržiška (Tęsinys)

Pasiskakė V. Trumpa, jog Biržiškos biografijos nepasakosiu, ji yra Liet. enciklopedijoje. Eš, jei Simanas Daukantas buvo vargo pelė, tai Mykolas Biržiška buvo skruzdėlė, nežinojusi, kas yra tingėjimas. Priminė, kad jau nepriklausomybės laikais bibliografas Kišinas suregistravo daugiau pusantro tūkstančio straipsnių, o kiek Biržiška dar jų prirašė iki mirties! Pažymėjo tuos du Los Angeles mieste "Lietuvių Dienų" išleistus toms — "Lietuvos kelias". Myk. Biržiškos ypatybė: nerasė, jei nematė, jog gali ką naujo pasakyti. Dabar esą apie nieką ir nieką rašymo laikai.

Kilęs, iš bajorų, bet šėnuėjo dvarininkų keliu ir apie "Austra" rašydamas taręs, jog dabar mes muzikai ponai. Susikirto spaudoje su dvarininku Kleivinsku, kai tas lietuvius kunigus liuomanais išvadino: I socialdemokratūs istojęs ne dėl Markso mokslu, bet kad buvo reikalas

lietuviams. Vienus užpuolė, sužalavo ir be laiko į kapus nuvarė. Kiti pajėgė atsisipirti, gyvybę išgelbėjo, bet neteko savo namų, santaupų ir daug įdėto darbo. Lietuvis mėgsta savo namą, sodą arba daržą, švarą, gelės ir daržovės, jeigu gali užauginti. Teroro veiksmus vartojanti mažuma paskiras šeimas sumušė, sužalavo, namus sugadino, išvogė visus vertingus įrengimus, o pagaliau išnešiojo duris, pečius, radiatorius, o vėliau ir pačius namus nugriovė. Tokiems teroro veiksams turi būti padarytas galas.

demija. Liet. mokslo akademija įsteigta tik II-jo karo metu, o pirmas jos narių susirinkimas buvo 1946 m., žymus tuo, kad iš akademijos narių pašalinio Vincas Krėvė ir Mykolas Biržiška. Gal kas galintis dėl tokio nutarimo, nes dabar jau okupuotoje Lietuvoje Vincas Krėvė gražintais į klasikus, neretai ten minimas M. Biržiška ir jo darbai pasinaudojama.

Baigė V. Trumpa, sakydamas, jog Mikolas Biržiška nebus užmirštas kaip nepriklausomybės akto signataras, nebus užmirštas ir nepriklausomybės aktas.

Melodeklamacija: E. Tumienė ir A. Jurgutis

Profesorė ir poetė Elena Tumienė šešon pakviesta sakėsi prieš 23 metus ilgoką pasikalbėmą su Mykolu Biržiška turėjusi: klasišinėsi, kas per diefa buvo 1918 metų vasario šešioliktoji? Turėjusi minty parašyti eilėraščių ar baladę. Parasiusi jau po M. Biržiškos mirties. Ir pradėjo deklamuoti išbrauką iš to kūrinio, fragmentus Mykolui Biržiškai skirtus. Pieniū pitarė Aloyzas Jurgutis.

Mokolo Biržiškos dukte Marija Žymaitienė yra surašiusi į diėnorasčių savo tėvo paskutines diėnos darbo, sirgimo, gydymo, ligoninėne vežimo detales ir gautaji mirties pranešimą. Visa tai periskaitė Ernā Dovydatienė. Anūkė Dantė Barauskaitė, pernai istekėjusi už A. B. Māželikos, pasakojus savo vaikystės atsiminimius, kaip su seneliu žaidusi. Skaitė iš M. Biržiškos knygos "Anūto metu" ištraukas, kaip M. Biržiška perėjo lietuvybėn, kaip nusisprenė stūdiuoti teisė.

Neparašiau pradžioje, jog vos salen žengus dekoraciją nutelkė, jog čia pagyvensim tautai nusipeltusio vyro prisiminimais ir juos išsinešim mintyse iš salės išdarni. Scenoje profesorius būstas, 1882, 1952, 1982 metų skaičiai, padidintas M. Biržiškos parašas, pasieffiais stalai su profesoriaus raštais, knygomis ir kt.

Minėjimo kalbomis pasibaigus, Paulius Jasiukonis parodė filmo vaizdus iš profesoriaus gyvenimo. Galėtume skirstytis, kaip Lietuvoje mūrusiojo atminimą padarę, vadinantuosius "kalnus" išgiedoję žmonės skirstydavosi apie jokiąs kitokias pramogas ar balus nekaltėdami. Kaimiečių buvo sveika nuovoka: diena buvo mirusio pagerbimui, tai nereikia blaškytis, nereikia apie kitus reikalus kalbėti.

(Bus daugiau) — Washingtono valstijos gubernatorius įteikė karalienei puikų gėlių vainiką.

JUOZAS SVAISTAS ELDORADO (Tęsinys)

Staiga visa jėga įsivėlia mintis, kurios iš tolo krenta: "O gal ir nebebus? Gal kur nors sutriuškintas guli? O gal tik aplūžytas ir ligoninėn nugabentas? Reikia paskambinti policijai... Bet ne. Palauksiu dar... Galiu išsukti ir gėdą apturėti tikslai..."

Suturzgė automobilis. Iš garso pažino, kad savasai. Pribėgo prie lango. Sunkumas neatslūgo. Niekad nebuvo dar mačiusi tokio savo vyro. Išlipo iš mašinos suvargęs, be žvilgsnio, susmukusiu pavaizdu. Įėjo į kambarį tarytum ne savomis kojomis. Tuojau atsidūrė kresle.

— Na? Kas gi čia dabar?
Paklausė ji ir pėrsigandė savo balso. Keistas, nejaukus toks pasirodė jai tasai balsas.

Tvirbutas sugrįždamas buvo sugalvojęs, kaip paciteisinti dėl tos nakties dingimo. Taip pat buvo pasirengęs, kaip praversti visą tą nelemtą pasiaiskinimą dėl Olivijės. Turėjo būti parengiamoji išanga, psichologinis palaipsniškas priartėjimas su pateisnamais aplinkybių sušvelninimais. Bet dabar viskas sumišo. Kitokį vaizdavosi jis susitaikymą. Kažkodėl atrodė jam, kad ras žmonę ramiausiai tebeiegančią. Tuo tarpu išvydo ją laukiančią ir netgi su aiškiais to laukimo pergyvenimais.

Pats nebesusivokdamas, kaip ir kodėl, stačiai pasakė:

— Helen, aš baisiai prieš tave nusikaltes... Nežinau net...

Tvirbutienė šurkščiai, nekantriai nutraukė: — Latravai visą naktį? Daužėsi? Kaip gi! Suirado, mat, geri prieteliai...

— Ne... Ne prieteliai... — iškankintu balsu tempė žodžius.

— O kas gi?
— Moteris...
— Kaip tai moteris!? — staiga užsidedę visi ir sustangrėjo, lyg kovon šokdami.

— Ir ne šianakt, ne dabar... Jau seniai...
— Seniai... — supliuškusiu aiūu pakartojo ji.

— Taip, seniai. Per aną karą dar...
— O dabar kame ji?
— Čia. Atvyko su vaiku, prašydama paramos.

— Su vaiku...? Kieno tas vaikas? Tavo?
— Taip...

Tvirbutienė gliaui atsiduso, tarytum išleista ma paskutinį kvapą. Triukšmingai pradėjo kilnėti jos krūtinė ir gaudyti daugiau oro. Atsigavusi piktai žaibuojančiomis akimis tškė jam: — Niekše, tu niekše! Per karą, kada aš daugiausia sielojaisi, sirgau dėl tavęs, tu išdrisai smaguriauti su kita moterimi. Tu pikičiausias žmogus. Tu... tu biauressnis už vagį, nes apvogei mano sielą, jausmus... Tiek metų apgavystėmis mane glamonėjai...

Drebantiomis rankomis susigriebė ji sau už galvos.

— Baisu, baisu... Stačiai siaubas. Niek daugiau nebesakyt tu man, Niek nebenoriu nei girdėti, nei matyti tavęs. Oi, koks tu dabar šlykštus man! Viskas... tavo žodžiai, glamonėjimai purvinais nagais drasko man sielą ir kūną. Eik, tuojau eik pas aną ir...
Didieji audros susigrūdimai tarytum išsikrovė. Žymiai lėtesniu, beveik įprastu balsu pareikėlavo ji: — Šiandie ir tučtuojau pasirūpink, kad aš būčiau išgabenta pas motiną. Ne šitų namų nebenoriu matyti.

Staigiu judesiu pasišalino iš Tvirbuto akių ir nuskubėjo į savo miegamąjį. Čia sukniubė ant prieglavio. Ji kukėjo, lyg skaudžiausiai nukriausta mergytė. Gailios ašaros paspylė iš pat širdies. Gausios nesuvaldomos jės sruvos.

Kai aprimusi pasižiūrėjo į veidrodį ant savo tualetinio staliėlo, pasibaisėjimas apėmė. Skubiai sutvarkė veidą įvairiomis kosmetikos priemonėmis. Net ir po to neliko patenkinta. Veidas daugiau buvo panašus į kaukę, negu į gyvos žydincios moters išraišką.

Paskum priėjo prie telefono ir paskambino motinai, kad viską pametusi atskubėtų pas ją.

KUMELIUKAS

I

Gimiau ir augau Slavikuose, pačioj špitolėj.

Slavikai, jė apylinkės — visas mano pasaulis. Iš vienos pusės jis platus ir nežinau, kur pasibaigia. Tik tiek man aišku, kad ten savas kraštas ir savi žmonės. Iš antros pusės, tas mano pasaulis labai siauras. Žvilganti, išlankstyta Šešupės vaga ir tankūs, išsikerebloję krūmai siaubingu mūru atskiria viską. Ten Prūsai. Ten uždrausta įžengti, ten kažkas baisu ir svetima. Visada ginkluoti kareiviai slankinėja pakrantėmis ir gaudo nepaklusniuosius. Nei vienas mano noras ar mintis, kaip kokią nuodėmę, nepralekdavo ten. Pagaliau nė nerūpėjo.

Taip idomu ir tiek daug visko buvo vietoje, jog aš nei savo galvą, nei jausmais nespėdavau aprėpti. Nuslankstęs per dieną, įspūdžių apraustas vakarais sunkiu akmeniu krisdavau į lovą. Kietai, saldžiai, su nutįsusia seile po degančių veidų užmigdavau. Kartais, ligi neužmigęs dar, vaizluodavau: čia, kur mano galva, kalnhukas; ant to kalnelio bažnyčia, špitolė ir šmulkio karčiama; ten, kojūgalyje pakalnėle ir visada miela, gyva, viliojanti Šešupė. Guliu, užsimerkiu ir jaučiu: šaltas, skaidrus vanduo tekšena tarp kojų; judrus ir rąjus grūžai bakenoja savo srukuočiais į nuogas blauzdas. Daug tų grūžų Šešupėj. Visi tokie riebus, apvalučiai ir labai skanus, paspirginti sviestė.

(Bus daugiau)

I

Gimiau ir augau Slavikuose, pačioj špitolėj.

VILJAM

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60648

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLIS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

ERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai - Pilna apdraudė
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteleles.
A. SERENAS. Tel. 925-9063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŽEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja - Aldona Daukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYS
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 11:10 AM bangos
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Amerikos Lietuvių Piliiečių Pašal-
pos klubo metinis narių susirinkimas
įvyks sekmadienį, kovo 13 d., 1 val.
popiet, Anelės Kojak salėje, 4500 S.
Taiman Ave. Nariai prasomi atsilankyti,
nes yra svarbių reikalų aptarti.
Rožė Didžgalvis, rašt.

Bridgeporto Lietuvių Namų Savi-
ninkų draugijos susirinkimas įvyks
kovo 12 d. 1 val. popiet 3808 S. Union
Ave. Nariai maioneikite atsilankyti,
nes yra svarbių reikalų, reikalaujant
nutarimo. Po susirinkimo - vaišės.
Kviečia valdyba.
Stella Kaulakis, rašt.

Chicago Lietuvių Našlių, Našliu-
kių ir Paviėnių klubo susirinkimas
įvyks penktadienį, kovo 11 d., 6 val.
vak., Vycių salėje. Yra daug svarbių
reikalų aptarti.
Estelle McNamee, pirm.

Žemaičių Kultūros klubo šilinis narių
susirinkimas įvyks trečiadienį,
kovo 16 d., 1 val. popiet, Anelės Kojak
salėje, 4500 S. Taiman Avenue.
Nariai prasomi atsilankyti, nes yra
svarbių reikalų aptarti. Bus ir vaišės.
Rožė Didžgalvis, rašt.

Pavergtoji Lietuvoj

GARGŽDŲ CEPELINAI
Pakelbui į pajūrį dabar lietu-
viai gali sustoti keliose vietose
ir pasivaikinti lietuviškais valgiais.
Viduklėje gauna koldūnų,
o Gargžduose - cepelinų.
Gargžduose prieš 7 metus atidarytoje
valgykloje, kuri pavadinta paprastu
Bulvės vardu, galima gauti vėdarų,
bulvių plokštanių, paplotėlių su troškintais
kopūstais ir kitų žemaičių valgių.
Bet pagrindinė valgyklos specialybė -
lietuviški cepelinai.

Vasarą šioje nedidelėje valgykloje
kasdien apsilanko apie 1,600 lankytojų,
kurie suvalgo apie du tūkstančius
cepelinų. Papietaiti į Gargždus dažnai
atvažiuoja klaipėdiečiai, o kuro-
rortinio sezono metu "Bulvė" užplūsta
pajūrio poilsiautojais. Kaip valgyklos
vyr. virėja aiškina, valgyklos patiekalus
gamina žmonės, "ištikimi senovinių
žemaičių valgių ruošimo tradicijoms".

Gargžduose apsilankiusiam kompozitoriui
B. Gorbulskui taip patiko cepelinai,
kad jis jų garbei net dainą sukūrė.
(Iš Europos Lietuvis)

• Jei vištos gaidžiais pragysta,
tai kiaušiniai pranyksta.

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

KAIP DAŽYTI IR POLIRUOTI VVARI

Krautuvėse dažnai matome varinius padėklus ir kitokius dailius darbelius, kurie turi tam-
siai kavinę spalvą ir dailiai nupoliruoti. Tas padaroma šitokiu būdu: imama smulkios pumikos (pumice stone) ir minkštu vairo su vandeniu varis nušveičiamas. Paskui į kvortą karšto vandens įdedama riešuto didumo gabalėlį taip vadinamojo "liver of sulphor" ir į tą mišinį dedamas nušveičtas varas. Nuo to mišinio varis gaus tamsią spalvą, bus kaip nudažytas. Tuomet jį galima nupoliruoti paprasta į valio politūra, kurios galima gauti kiekvienoje geležų krautuvėje. Ji "liver of sulphor" galima gauti visose vaistinėse. Jį reikia laikyti gerai užkimstą.

Antras būdas gauti varui tamsią spalvą, tai nušveičti jį ištepant paprastu masininiu aliejum, arba sėmenų aliejum, arba kad ir terpentinu, ir kaitinti pečiuje prieš ugnį, pakol gausis pageidajama spalva. Paskui reikia nupoliruoti aukščiausiu nurodytu būdu.

NUTUKIMO PRIEŽASTYS

Yra įprasta manyti, jog tie greičiau nutunka, kurie daugiau suvartoja maisto kalorijų, negu jiems reikalinga. Bet ne vien perdidelis apetitas būna nutukimo priežastimi. Pakrikimas

kaip karių vaizių korigotas (uogienės).

Sumaišytos su duonos džiovintais tarkuotos morkos leidžia pagaminti skanius "kotletėlius", kuriuos reikia kepti, naudojant tik sviestą.

PATARIMAI KAIP ISKEPTI SKANŲ RAGAIŠI SU RUM PRIEMAIŠU

Imama: vieną stiklinę pieno, pusę tabletes mielų, du puodukai kvietinių miltų, pusę puoduko cukraus, pusę puoduko sviesto, šešis kiaušinių trynius, pusę šaukštelio druskos, vienos citrinos išdžiovintą ir sutrintą žievę, ketvirtadalį šaukštelio muskato žiedų (mace).

Ištirpinti mieles kiek pašildytame piene, pridėti vieną šaukštelį cukraus ir pusę puoduko miltų. Mišinį gerai išplakti, kad tešloje nebūtų kietų dailelių, paskui pusvalandžiui pastatyti šiltesnėje vietoje, kad tešla pakiltų. Atskirai išmaišyti sviestą su likusiu cukrum, kad pasidarytų lyg ir grietinė, pridėti su druska išplaktus kiaušinių trynius, sutrinta citrinos žievę ir muskato žiedus (mace). Sumaišyti su pakilusia tešla ir su likusiais miltais ir visą tai gerai išminkyti (rankomis išista pusvalandį ar apie dešimt minučių elektrinio aparato pakalpa). Minkoma, kol tešla pasidarys tinkamai suldyginta.

Ištepti su iškilimu viduje keptimo formą (ube pan) sviestu, keptuvo dugną išbarstyti baltos duonos džiūvėsiais, įdėti išminkytą tešlą (ir pastatyti šiltoje vietoje, kad dvigubai paugtų, apie pusantros valandos!) Kepinti vidutiniai karštoje krosnyje (300 laipsnių F.) apie 40 minučių. Iškepus, išimti iš krosnies ir padėti vėsesnėje vietoje. Kaip "babka" ataus, išimti iš keptuvo ir užpilti romo padažu, kuris gaminamas tokiu būdu:

Tris ketvirtadalius puoduko aprikosų sunkos (apricot juice), pusę puoduko romo (rum), vieną šaukštelį citrinos sunkos.

Toji "babka" bus dar skanesnė, jei valgysime rytojaus dieną.

Magdalena Sulaitienė

MORKOS YRA NAUDINGAS IR STIPRINANTIS MAISTAS

Iš kitų sveikatai naudingų daržovių, morkos daugiausiai turi vitamino A, dėka, kam suteikia žmogaus organizmui išvermingumą ir stiprumą. Be to, morkos yra labai naudingos akims ir padeda išalicyti regėjimą.

Morkose yra ir vitamino B ir C. Labai naudingos - vaikams, jaunimui ir moterims.

Kaip žinoma, šviežios morkos atitinkamos sąlygose gan gerai išlaikomos ilgesnį laiką. Džiovintos morkos virimo metu greit atgauna savo šviežumą ir naudingas ypatybes.

Konservuoti morkos reikia labai atsargiai, nes natūralių rūgščių neturėdamos, nuo netinkamo konservavimo šios daržovės gali pavirsti net nuodais.

Vaikams naudinga duoti yra dažniau tarkuotų morkų arba jų sulčių. Patartina tarkuotų morkų įdėti į salotus ar net į

• Vienas škotas iškeliavo Amerikon ir prabuvęs dešimt metų grįžo tėvynei. Stotyje jį pasitiko broliai ir tėvas - visi barzdoti. Parvykėlis apsidairė ir stebėdamas paklausė:

- Tai turbūt čia pas jus tolia mada visiems augint barzdas? O tie jam atsakė:

- Mada ne mada, bet kad Amerikon išvažiuodamas išsivežė skustuva, tai neturėdami kuo nusiskusti, ką turėjome daryti? Turėjome auginti barzdas kol grįždama parsiveši skustuva.

• Nebūk piktas - tuoj pasensi.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE ŠORINI
Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai
2424 West 69th Street - Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder".

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSI

CAT CHAT

CALICOS
CALICO CATS ARE SAID TO ALWAYS BE FEMALE, BUT A RARE MALE DOES APPEAR OCCASIONALLY. THE RATIO OF MALES TO FEMALES AMONG CALICOS IS 1 TO 3,000.

LURE
TO ENCOURAGE PUS TO USE HIS SCRATCHING POST, TRY PUTTING A LITTLE CATNIP INSIDE THE POST.

FEEDING TIPS
SOME RAW FISH CONTAINS THIAMINASE, AN ENZYME THAT DESTROYS SOME OF THE B VITAMINS. COOKED OR CANNED FISH IS SAFER FOR PUS.

From Feline Cat Council - Support Your Local S.P.C.A. or Humane Society

CAT CHAT

ULTRASOUND
CATS' EARS ARE SO SENSITIVE THAT THE SOUND EMITTED BY REMOTE-CONTROL TV DEVICES BASED ON ULTRASOUND, INAUDIBLE TO HUMANS, IS PAINFULLY AUDIBLE TO THEM.

THE SOFT LIFE
A MICHIGAN ANGORA CAT NAMED CHAMPAGNE CHARLIE HAS HIS OWN TREE HOUSE COMPLETE WITH CARPETED WALLS, WARMED HEATING, AND AN OUTDOOR LEDGE THAT SERVES AS A PORCH.

FEEDING TIPS
INCLUDE SOME PREPARED DRY FOODS IN YOUR CATS' DIET. THESE CRUNCHY FOODS PROVIDE GOOD EXERCISE FOR TEETH AND GUMS, AND HELP PREVENT TARTAR BUILDUP.

From Feline Cat Council - Support Your Local S.P.C.A. or Humane Society

Naujienu 69 m. jubiliejaus minėjimas

1983 m. kovo 6 d. 5 val. piet Martinique saloje, 2500 W. 94th St., Evergreen Parke, buvo surengtas Naujienu jubiliejinis banketas.

Po kokteilių vaišių, 5:45 val. Kristina Austin, sveikindama gausiai susirinkusius svečius, pradėjo minėjimą.

P-lė J. Tautvilaitė sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Invokaciją labai jautriai sukalbėjo kan. V. Zakarauškas.

Sveikino sen. Fr. Savickas ir aldermanas Fr. Brėdy. Abudaminėjo besitariančius burmistro rinkimus. Be to, sveikino kongresmanas M. Russo.

Tautinių šokių grupės dvi parnelės ir du berniukai su būria filmo fotografų atlydėjo kandidatą į burmistrus Bernard Epton su žmona. Publika jiems kėlė didelius ovacijas.

B. Epton pasisakė, kad jo tėvai kilę iš Lietuvos, pristatė savo jauną žmoną ir kvietė užsiskaityti į rinkimus. Kovą ir balandžio 12 dieną jis rinkti burmistrui. Visi plojome Epton sveikinosi su dalyviais. Po to užėjo į kitą salę.

Sekmadienio vakare ir pirmadienio ryte per radiją ir televiziją pranešė, kad B. Epton dalyvavo pas lietuvius ir lenkus. S. Zapolio vadovaujama Vyčių aštuonių porų trupė sušoko tautinius šokius — Jonkelį, Subatėlę, Aštuonnyčių, Keturvainių ir Malūną. S. Zapolio nebuvo. Pranešėjas — J. P. Trauskas.

Puikiai sušoko. Palydėjome katutėmis. K. Austin dėkojo.

Dr. V. Dargis siūlė sušukti valio 12-to wardo aldermanui už iškvietimą B. Eptono. Su-

prantama, svečiai susaukė.

K. Austin pristatė banketė dalyvaujančius svečius: dr. K. Sidlauską su ALTO valdybos nariais — T. Blinstrubiu ir M. Pranevičium; J. Paukštį — jis dar sveikino Dariaus-Girno pos-

to vardu; dr. V. Dargį; J. Mile-riūtę; Juratę ir inž. E. Jasiūną; Petrauską; V. Samašką; Midland banko prez. F. Zioga — su talkininkais; J. Kuzą; W. Kalvaitį ir kt.

Po to pakvietė Juratę Tautvilaitę padainuoti liaudies dainų. Pati su akompaniuodama gitarą sudainavo keturias dainas. P. skutinė Raudona rožė Pukų dainavimą publika palydėjo katutėmis.

Ilgametis redaktorius M. Gudelis dėkojo svečiams už atsilankymą į jubiliejaus iškilmes. Priminė sunkiai nueitą kelią ir atleides užmojus. Dėkojo spaudos bendradarbiams: kan. Vacloviui Zakarauškui, A. Pleškiui, M. Šileikiui, inž. E. Jasiūniui, A. Tamulyniui, J. Žemaičiui ir kitiems talkininkams bei aukltojams. Dėkojo už vieningą darbą.

Po to, pakvietė p. V. Brazinską, kuris su sūnumi per Turliją atvyko į Ameriką. Brazinskas sveikino dalyvius.

Padavėjos išnešėjo maistą. Suprantama, ir prėjo užsisakė. Vaisėms pasibaigus, 8 val. prasidėjo šokiai. Grojo muzikas A. Stelmokas. Reikia manyti, šokiai nusitęsė ligi vėlumų, nors 9 val. vakaro publika prarėdėjo.

Dalyviai dėkingi už rūpestingai parengtą minėjimą, puikią programą ir šaunias vaišes. Bilietų kaina \$20.

K. Paulius

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VIENTKIEMIAI AR DANGORAIZIAI?

Architektas B. Barzdziukas Valstiečių Laikraštyje (II.12 d.) rašo apie Sodybų projektavimą dabartiniame Lietuvos kaime. Jis sako, kad pagal naujus įstatymus padidinus pagalbino asidlauską su ALTO valdybos nari-

ais — T. Blinstrubiu ir M. Pranevičium; J. Paukštį — jis dar sveikino Dariaus-Girno pos-

to vardu; dr. V. Dargį; J. Mile-riūtę; Juratę ir inž. E. Jasiūną; Petrauską; V. Samašką; Midland banko prez. F. Zioga — su talkininkais; J. Kuzą; W. Kalvaitį ir kt.

Architektas B. Barzdziukas Valstiečių Laikraštyje (II.12 d.) rašo apie Sodybų projektavimą dabartiniame Lietuvos kaime. Jis sako, kad pagal naujus įstatymus padidinus pagalbino asidlauską su ALTO valdybos nari-

ais — T. Blinstrubiu ir M. Pranevičium; J. Paukštį — jis dar sveikino Dariaus-Girno pos-

to vardu; dr. V. Dargį; J. Mile-riūtę; Juratę ir inž. E. Jasiūną; Petrauską; V. Samašką; Midland banko prez. F. Zioga — su talkininkais; J. Kuzą; W. Kalvaitį ir kt.

Arch. B. Barzdziukas sako, kad dar netolimoje praetyje pagalbiniams atmeniniam ūkiui didesnio dėmesio nebuvo skiriama, o kaime buvo pradėta statyti "miestietiško" tipo gyvenamieji namai. "Pagausoje daugia-

bučių namų, buvo stengiamasi mažinti sodybinio sklypo plotą, riboti ūkinį pastatų statybą ir jų dydį. Šiais principais vadovaujantis, ir buvo suprojektuota pirmoji "miestietiško" tipo eks-

perimentinė parodomoji Leonpolio tarybinio ūkio Dainavos gyvenvietė".

Nemažai yra pastatyta įvairių gyvenviečių, bet dar 30 nuosimčių valstiečių tebegyvena senose vienkietuose. Dabar patarta, kad pagalbino asmeninio ūkio tvarkymo požiūriu, geriausios sąlygos yra vienkietyje, o blogiausios — stambioje centrinėje gyvenvietėje.

"Vienkietyje vienoje vietoje visos sodybinis sklypas, greta jo ganykla, pieva pasiūnauti, netrukdo kaimynų gyvuliai, paukščiai. Patogu tokį sklypą dirbti mechanizuotai. Vienkietyje žemdirbys turi tik dvi darbo vietas: sodybą ir visuomeninį ūkį. Tas labai svarbu".

Arch. B. Barzdziukas aptaria kaimo sodybos išplanavimą, nes, pagal jį, architekto pareiga — sudaryti kuo geresnes sąlygas žemdirbiams gyventi, dirbti ir ilsėtis.

(Iš Europos Lietuvių)

TRUMPAI

— SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo 12 d., 12 val., Chicago Savings bendrovės patalpose, 6201 S. Western Ave. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Bus kavutė.

— Korp. Neo-Lithuania filiste-

— Korp. Neo-Lithuania filiste-

— Korp. Neo-Lithuania filiste-

— Korp. Neo-Lithuania filiste-

— Korp. Neo-Lithuania filiste-

rės J. Kriaučiūnaitė ir A. Karalienė skaitys ištraukas iš "Aušros" per rengiamą "Aušros" 100 metų paminėjimą, kuris įvyks š.m. kovo mėn. 20 d. 3 val. piet Lietuvos Tautiniuose Namuose. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas laisvas. Aukos nebus renkamos.

VLIKo Tarybos Komisija
Jaunimo Reikalams

SENATORIUI MOYNIHAN NEDUODA RAMYBĖS

NEW YORK, N.Y. — Rinkiminės kampanijos metu senatorius Daniel P. Moynihan pasisakė prieš atominę raketų gamybą. Jis patarė derėtis su rusais, kad nereikėtų gaminti daugiau atominių bombų.

Dabar atominių bombų priešai piketuoja senatoriaus Moynihan butą ir net viešbutį, kuriame jis apsistoja. Vieni pritarė senatoriaus taikos politikai, o kiti labai griežtai jai priešinosi. Pirmųjų plakatai sako: "Taika yra patriotizmas", o antrųjų plakatuose skaitoma: "Paklausk afganistaniečių apie Sovietų taiką!"

— Kancleris Kohl nesutinka įleisti Franz Josef Strauss į naują Vak. Vokietijos vyriausybę.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$146.

PAŽINKIME VLIKą

Penkta vakaronė tikslu supažindinti jaunimą ir visą visuomenę su VLIKu ir jį sudarančiomis organizacijomis įvyks š. m. kovo mėn. 11 d. 7 val. 30 min. vakarą Jaunimo Centro kavinėje. Šioje vakaronėje bus kalbama apie VLIKo seimus ir tapigį bus pristatytos trys VLIKą sudarančios grupės, būtent: Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sa-

— Trečiadienį aukso uncija kainavo \$146.

JAU ATSPAUSDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA

BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos. Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ ISLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą — \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik — \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdziai. Tik — \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1777 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Zeme — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMŲ IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

5 ir 4 medinis Brighton Parke, arti mokyklų. Mažas įmokėjimas. Savininko paskola.

MŪRINIS — 2 po 5 kambarius. Centrinis šildymas, atskiras kiekvienam butui. 2 auto gar. Aluminiiniai langai. Svarus. \$62,000. 72-tra ir Wash-tenaw.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

MISCELLANEOUS
Įvairūs dalykai

BEN'S SHRIMP HOUSE
1049 W. North Ave.
Rūkyti karpiai (chubs), sturys (sturgeon) ir upėtakiai (trout) bei RŪKYTI ŠVIEŽI UNGURIAI. Tel. 337-0263

JOHN GIBAITIS
Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

"LIUCIJA"
Mike Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" šleista knyga su legaliskomis ormonia.

Knyga su formomis gaunama Naujienu administracijoje

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapella, Agent
2204 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-3654

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštad.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS

Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KĖTUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS",

B
Be sure to drown all fires.

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Thursday, March 10, 1983